

Nils Roar Gjerdet:

Svensk tannhelseregister med store muligheter

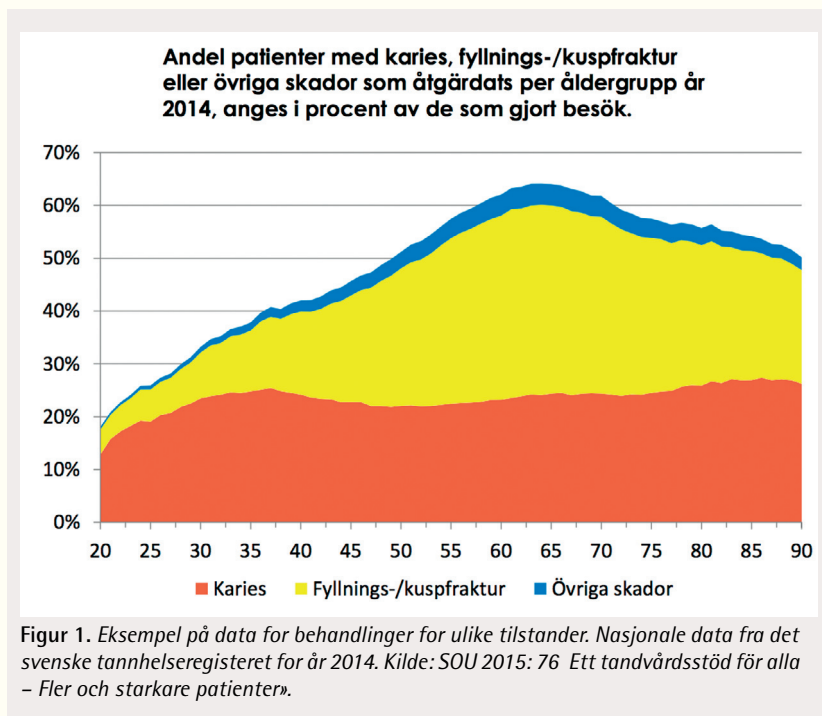
I 2008 vedtok den svenske Riksdagen at det skulle etableres et nasjonalt tannhelseregister (1). Registeret, som omfatter personer som er 20 år og eldre, inneholder personopplysninger, informasjon om diagnoser, utførte behandlinger og antall gjenstående og intakte tenner. Det er også informasjon om klinikkene, men ikke om den enkelte tannlege eller tannpleier.

Hensikten med registeret er å utarbeide statistikk og grunnlag for kvalitetssikring, oppfølging og analyse innenfor tannhelseområdet, og dessuten gi grunnlag for forskning og epidemiologiske undersøkelser. Siden data er registrert med pasientens personnummer, er det mulig å kople til andre helseregistre.

Gir detaljerte data fra store grupper

Andreas Cederlund, som er utreder på Socialstyrelsen, hadde et seminar på Institutt for klinisk odontologi i Bergen der han viste hvordan registeret kunne anvendes. For eksempel kan tannhelse-registert koples til registeret om antibiotikaforordning. Totalt er det en nedgang i bruk av antibiotika innen tannhelsefeltet, men at det er store regionale forskjeller i Sverige. Et annet eksempel er en nylig publisert artikkel der man ikke fant sammenheng mellom periodontitt og reumatoid artritt, basert på kopling av registre (2).

Data fra tannhelseregistret i seg selv gir godt grunnlag for oversikt og beslutningsgrunnlag innen tannhelsevirksomhet: Hvilke behandlinger gjøres i ulike aldersgrupper (figur 1) og hvordan utvikler dette seg over tid? Hvordan påvirker forebyggende tiltak utviklingen av karies? Slike og lignende spørsmål kan belyse trender, forskjeller regionalt og sosialt og for eksempel behov for tannhelsepersonell over tid.

Alle tannklinikker tilfører data

Data blir tilført registeret automatisk gjennom moduler i journalsystemene, og krever ikke vesentlig manuelle inngrep. Praktisk talt alle svenske tannklinikker, både offentlige og private, er koplet til registeret med sikre datakoplinger. Dagens register omfatter voksne, men det er ønskelig at også data fra barne- og ungdomstannpleie blir inkludert.

Det svenske tannhelseregistret er trolig det eneste av sitt slag i verden. Vil vi kunne få lignende i Norge? Innretningen av norsk voksentannpleie er forskjellig fra Sverige, så det er en vei å gå. Svensk og norsk tannpleie er trolig sammenlignbar, så foreløpig må vi lære av resultatene fra det svenske registeret.

Referanser

1. Socialstyrelsen. Tandhälsoregisteret. <http://www.socialstyrelsen.se/register/halsodataregister/tandhalsoregisteret>. (lest 2016-09-04)
2. Eriksson K, Nise L, Kats A, Elin Luttröpp E, Catrina AI, Askling J, Jansson L, Alfredsson L, Klareskog L, Lundberg K, Yucel-Lindberg T. Prevalence of Periodontitis in patients with established rheumatoid arthritis: A Swedish population based case-control study. PLOS One. May 20, 2016. <http://dx.doi.org/10.1371/journal.pone.0155956>